

NEYTENDASTOFA

Ákvörðun nr. 2/2017

Auðkennið BRÚ

I.

Erindið

Mál þetta hófst með erindi Brúar Venture Capital ehf., dags. 4. ágúst 2016, þar sem kvartað var yfir notkun Brúar lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga á auðkenninu BRÚ. Í bréfinu segir að fram hafi komið í fréttum og á vefsíðu Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga að nafnið *Brú lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga* verði héðan í frá nýtt nafn Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga. Í samræmi við þetta hafi lífeyrissjóðurinn látið skrá vörumerkið BRÚ LÍFEYRISSJÓÐUR SVEITARFÉLAGA hjá Einkaleyfastofu. Þá megi sjá á vefsíðu Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga, lifbru.is, að notkun auðkennisins virðist fremur vera með þeim hætti að notað sé eingöngu auðkennið Brú eða Brú lífeyrissjóður. Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga hafi breytt nafni sínu í fyrirtækjaskrá í Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga.

Brú Venture Capital kvarti hér með undan og mótmæli harðlega notkun og skráningu lífeyrissjóðsins á auðkenninu BRÚ í hvaða formi sem það sé. Ljóst sé að Brú Venture Capital hafi um margra ára skeið notað auðkennið BRÚ fyrir ýmsa fjármála- og fjárfestingastarfsemi.

Auðkennið hafi Brú Venture Capital fyrst og fremst notað bæði hérlendis og erlendis, ekki síst undir nafninu Brú Venture Capital ehf., sem skráð sé í fyrirtækjaskrá auk þess sem Brú Venture Capital haldi úti vefsíðunni bru.is og hafi haldið á léninu frá því árið 2003. Þá hafi Brú Venture Capital jafnframt notað auðkennið Brú fyrir eftirfarandi fyrirtæki í tengslum við fjármála- og fjárfestingastarfsemi sína:

- Brú Framtak
- Brú II Sicar
- Brú Fjárfestingar
- Brú Emerald
- Brú II

Brú Venture Capital hafi jafnframt notað auðkennið sem meðlimur í ýmsum samtökum fjárfesta erlendis, sem þátttakandi í samfjárfestingum og í fjárfestingaverkefnum innanlands og erlendis.

Brú Venture Capital telji að með notkun Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga á auðkenninu BRÚ með hvaða hætti sem það sé samsett eða ritað, Brú Lífeyrissjóður og Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga, sé m.a. brotið gegn 1. mgr. 13. gr., 1. mgr. 14. gr. og 1. mgr. 15. gr. a. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu.

Ljóst sé að forsvarsmönnum Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga hafi verið fullkunnugt um notkun Brúar Venture Capital á auðkenninu enda hafi stjórn Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga falið framkvæmdastjóra þess að falast eftir kaupum á léninu bru.is af Brú Venture Capital. Ásetningur forsvarsmanna Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga virðist því vera algjör við brot á réttindum Brúar Venture Capital skv. lögum nr. 57/2005.

Í 1. mgr. 13. gr. laga nr. 57/2005 segi að óheimilt sé að hafast nokkuð það að sem brjóti í bága við góða viðskiptahætti í atvinnustarfsemi eins og þeir séu tíðkaðir eða eitthvað það sem óhæfilegt sé gagnvart hagsmunum neytenda. Þá segi í 1. mgr. 14. gr. laganna að óheimilt sé að veita rangar, ófullnægjandi eða villandi upplýsingar í auglýsingum eða með öðrum hætti eða beita öðrum slíkum viðskiptaaðferðum sem sama marki séu brenndar gagnvart keppinautum, enda séu upplýsingar þessar og viðskiptaaðferðir til þess fallnar að hafa áhrif á eftirspurn eða framboð vara, fasteigna, þjónustu eða annars þess sem haft sé á boðstólum í atvinnustarfsemi sem lögini taki til. Ennfremur segi í 15. gr. a. laganna að óheimilt sé að nota í atvinnustarfsemi firmanafn, verslunarmerki eða því um líkt, sem sá hafi ekki rétt til er noti, eða reka atvinnu undir nafni sem gefi villandi upplýsingar um eignarrétt eða ábyrgð atvinnurekanda. Enn fremur sé sérhverjum bannað að nota auðkenni, sem hann eigi tilkall til, á þann hátt að leitt geti til þess að villst verði á því og öðru einkenni sem annað fyrirtæki noti með fullum rétti.

Í umfjöllun um sambærileg ákvæði og reifuð séu að ofan hafi m.a. komið fram að af ákvæðunum megi ráða þann vilja löggjafans að í atvinnustarfsemi verði fyrirtæki að virða tiltekin siðferðisleg gildi. Þrátt fyrir að útilokað sé að tilgreina nákvæmlega í lögum hvað teljist óréttmætir viðskiptahættir, verði að telja að með hliðsjón af almennum siðferðislegum gildum samfélagsins, viti stjórnendur fyrirtækja í meginþorra tilvika hvað sé siðferðislega verjandi í viðskiptum og hvað ekki. Þannig megi vera ljóst að viðskiptaaðferðir sem sýnilega séu óheiðarlegar, ósanngjarnar eða villandi gagnvart keppinautum eða neytendum væru andstæðar ákvæðunum.

Þegar framkvæmdastjóri Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga hafi leitast eftir því að kaupa lénið bru.is af Brú Venture Capital hafi honum mátt vera fullljóst að annar aðili væri að nota auðkennið Brú í fjárfestingarstarfsemi. Samt sem áður velji Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga að nota heitið Brú í fjárfestingastarfsemi sinni sem í samræmi við framangreint sé óheiðarlegt og ósanngjarnt gagnvart Brú Venture Capital og villandi gagnvart öðrum, auk þess að brjóta gegn framangreindum ákvæðum laga nr. 57/2005.

Þó svo að auðkenni Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga sé auðkenni lífeyrissjóðs og að starfsemi Brúar Venture Capital og Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga sé ekki nákvæmlega sú sama, þá sé ljóst að meginstarfsemi lífeyrissjóða séu fjárfestingar og það sama gildi um Brú Venture Capital. Þannig leiti t.a.m. aðilar í leit að fjárfestingu til beggja aðila sem skapi verulega ruglingshættu. Ruglingshættan sé enn meiri þegar Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga noti auðkennið Brú eitt og sér eins og dæmi séu um á vefsíðu hans, enda hafi Brú Venture Capital gert slíkt hið sama í langan tíma. Í báðum tilvikum sé um að ræða aðila þar sem aðalstarfsemi séu fjárfestingar og hafi Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga valið að nota heiti á starfsemi sinni sem sé almennt og þegar í notkun af öðrum aðila, þ.e. einmitt athöfn sem ákvæðum laga nr. 57/2005 sé ætlað að vernda.

Með ákvæði 15. gr. a. laga nr. 57/2005 sé lagt bann við því að nota auðkenni í atvinnustarfsemi sem notandi hafi ekki rétt til, óheimilt sé að reka atvinnu undir nafni sem gefi villandi upplýsingar auk þess sem bannað sé að nota auðkenni á þann hátt að leitt geti til þess að villst verði á því og öðru einkenni. Gegn þessum grunnsjónarmiðum brjóti Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga með notkun sinni á auðkenninu Brú.

Á sambærileg mál hafi reynt áður og hafi réttur fyrirtækja til auðkennis verið viðurkenndur í sambærilegu máli og hér eigi við, jafnvel þó fyrirtæki starfi ekki á sambærilegu sviði, þó það eigi ekki við í þessu máli, en sýni hvað vernd auðkennis sé rík. Hér skuli t.a.m. nefna Hrd. 1962, bls. 475 þar sem hljómsveitinni Plútó-Sextett, hafi verið óheimilt að nota framangreint nafn þar sem firmanafnið Plútó hf. hafi öðlast lögverndaðan rétt á notkun heitisins. Sjá einnig ákvörðun Neytendastofu 12. október 2006, nr. 11/2006, þar sem talið var að ruglingshætta væri á milli Orms Lyfta og Bræðranna Ormsson. Að lokum skuli bent á Ufr. 1998, bls. 199 þar sem samkeppnisaðila Action A/S hafi verið meinað að nota nafnið Action Marketing enda hafi það verið í andstöðu við dönsk lagaákvæði sambærileg við ákvæði laga nr. 57/2005.

Síðast skuli bent á myndmerki beggja aðila en þar hafi Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga eignað sér hugmyndafræði Brúar Venture Capital með brú í myndmerki sínu sem styðji enn frekar þá ruglingshættu sem þegar hafi verið fjallað um. Brú Venture Capital hafi notað myndmerki sitt almennt án undirheita og með undirheiti. Í bréfinu er tekin upp myndmerki beggja félaga. Myndmerki Brúar Venture Capital er annarsvegar bogadregin lína eða brú í dökkum bláum lit þar sem orðið „brú“ kemur fyrir í lágstöfum og myndar miðhluta brúarinnar. Hins vegar er um að ræða sama myndmerki en undir myndinni er í svörtu letri og hástöfum, en þó með smærra letri, ritað „VENTURE CAPITAL“. Myndmerki Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga er mynd af fjórum bogadregnum línu eða brúm; ein rauð, ein gul, ein græn og ein blá. Við hlið myndarinnar stendur í svörtu letri og hástöfum „BRÚ“ og þar undir í sama letri og sömu stærð með lágstöfum „lífeyrissjóður“.

Að lokum er þess í bréfinu krafist að Neytendastofa banni Brú Lífeyrissjóði starfsmanna sveitafélagala alla notkun auðkennisins BRÚ fyrir hvers kyns starfsemi sína sem lífeyrissjóður, fjármálafyrirtæki og fjárfestingaraðili.

II. Málsmeðferð

1.

Erindi Brúar Venture Capital var sent Brú Lífeyrissjóði starfsmanna sveitarfélaga með bréfi Neytendastofu, dags. 4. ágúst 2016. Svar barst með bréfi, dags. 26. ágúst 2016, þar sem mótmælt er öllum fullyrðingum Brúar Venture Capital um notkun til margra ára á auðkenninu BRÚ fyrir ýmsa fjármála- og fjárfestingastarfsemi enda engin gögn lögð fram sem renni stoðum undir slíkar fullyrðingar. Þá þegar af þessum ástæðum sé ekki hægt að taka kvörtunina til greina hvað meinta notkun varði.

Í bréfi Brúar Venture Capital hafi komið fram að félagið sé skráð í fyrirtækjaskrá auk þess sem það haldi úti vefsíðunni bru.is. Þá haldi Brú Venture Capital því fram að félagið hafi notað auðkenni BRÚ fyrir eftirfarandi fyrirtæki í tengslum við starfsemi sína; Brú Framtak, Brú II Sicar, Brú Fjárfestingar, Brú Emerald og Brú II.

Við athugun í fyrirtækjaskrá finnst skráð fyrirtækið Brú Venture Capital með starfsemi skráða undir flokkinn „62.20.0 Starfsemi eignarhaldsfélaga“. Stofngögn séu frá árinu 2008 en í þeim komi fram að tilgangur félagsins sé „*kaup, sala og eignarhald á verðbréfum, kaup, sala og rekstur fasteigna og lausafjár ásamt lánastarfsemi tengdri rekstrinum og annar skyldur rekstur*“. Í aukatilkyningu til fyrirtækjaskrár sem móttækin sé 23. maí 2012 komi fram að heiti fyrirtækisins hafi verið Thule Englar ehf. heitið Brú Venture Capital ehf. komi því ekki til fyrir en með þessari tilkyningu frá 2012. Árið 2015 hafi ársreikningi ekki verið skilað og sé því ekki að finna í fyrirtækjaskrá neinar upplýsingar um starfsemi síðan árið 2013.

Önnur heiti sem Brú Venture Capital nefni sé ekki að finna í fyrirtækjaskrá. Brú Framtak virðist hafa verið til sem fyrirtæki en það hafi verið afskráð árið 2010. Brú Fjárfestingar virðist einnig hafa verið skráð sem fyrirtæki en sé í dag afskráð. Það virðist hafa verið sameinað öðru fyrirtæki árið 2004. Fyrirtækin Brú II Sicar, Brú Emerald og Brú II séu ekki til skráð í fyrirtækjaskrá. Til að gæta allrar sanngirni hafi Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga fundið fyrirtækið Brú II Ísland ehf. sem virðist hafa verið skráð árið 2008. Það félag hafi áður heitið Endurreisn ehf. en hafi fengið nafnið Brú II Ísland ehf. árið 2009. Ársreikningi fyrir Brú II Ísland hafi heldur ekki verið skilað árið 2015 sem þýði að í fyrirtækjaskrá sé ekki að finna neinar upplýsingar um starfsemi síðan árið 2013.

Heimasíðan sem Brú Venture Capital vísi til, bru.is, sé uppi en einungis sem nokkurs konar „frontur“ enda séu engir virkir tenglar á síðunni. Vert sé að taka fram að áður en Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga hafi ákveðið að taka upp heitið hafi síða undir lélinu bru.is litið öðruvísi út en hún geri í dag. Á þeim tímapunkti, ef slegið hafi verið inn lénið bru.is, hafi komið upp vefsíðan thuleinvestments.is. Svo virðist því sem Brú Venture Capital hafi

nýlega, eftir að Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga hafi tekið upp notkun á auðkenninu BRÚ, breytt notkuninni á viðkomandi léni og þá mögulega hafið notkun þess að nýju.

Meint notkun Brúar Venture Capital á auðkenninu BRÚ á erlendri grundu, og aftur án þess að nein gögn liggi fyrir til grundvallar fullyrðingum um slíka notkun, sé þessu máli óviðkomandi enda skapi slík notkun ekki einkarétt á Íslandi eða hafi áhrif á atvinnustarfsemi hér á landi.

Vert sé einnig að benda á að af þeim upplýsingum sem aðgengilegar séu virðist svo vera að meint notkun Brúar Venture Capital á auðkenninu BRÚ tengist notkun í tengslum við rekstur og umsýslu á fjárfestingasjóði. Um fagfjárfestingasjóði gildi lög nr. 128/2011, um verðbréfasjóði, fjárfestingarsjóði og fagfjárfestingasjóði. Samkvæmt 2. mgr. 3. gr. laga nr. 128/2011 haldi Fjármálaeftirlitið skrá yfir verðbréfasjóði, fjárfestingarsjóði og fagfjárfestingasjóði þar sem fram komi allar helstu upplýsingar um viðkomandi sjóði. Fjármálaeftirlitið hafi birt lista yfir fagfjárfestingasjóði, sem síðast hafi verið uppfærður þann 10. ágúst 2016. Á þeim lista sé framangreinda meinta fagfjárfestingasjóði sem Brú Venture Capital vísi til hvergi getið. Til að fá nánari upplýsingar hafi verið haft samband við Fjármálaeftirlitið í tengslum við það hvort Brú Venture Capital hafi einhvern tíma verið á þessum lista og hafi fengist þær upplýsingar að svo hefði ekki verið. Bendi það til þess að hafi notkun auðkennanna einhvern tíma átt sér stað hafi hún í það minnsta fallið niður nú, sem aftur sé í samræmi við það sem áður hafi komið fram, að ársreikningi fyrir þau fyrirtæki sem skráð séu, hafi ekki verið skilað.

Það sem eftir standi því í kvörtun Brúar Venture Capital um meintan einkarétt félagsins eða notkun á auðkenninu BRÚ og unnt sé mögulega að hafa hliðsjón af í málinu sé sú staðreynd að unnt sé að finna fyrirtækjaheitið Brú Venture Capital ehf. í fyrirtækjaskrá. Það heiti hafi verið tekið upp árið 2012. Engar vísbendingar séu þó um starfsemi í þessu fyrirtæki allt frá árinu 2013. Brú Venture Capital virðist þar fyrir utan nýlega hafa sett upp að nýju heimasíðu á vefslóðinni bru.is. Síðan virðist einungis „frontur“ sem hafi enga virka tengla og gefi upplýsingar um ýmsa sjóði sem m.a. innihaldi auðkennið BRÚ í heiti sínu en sé ekki að finna á opinberum listum Fjármálaeftirlitsins um fagfjárfestingasjóði sem séu í starfsemi hér á landi. Tilgangur síðunnar sé því umdeilanlegur, svo ekki sé fastar að orði kveðið. Eftir standi því, þrátt fyrir fullyrðingar Brúar Venture Capital um annað, að það sé ekki að finna neina fjármála- eða fjárfestingastarfsemi, né aðra starfsemi hér á landi, undir auðkenninu BRÚ á vegum Brú Venture Capital.

Í 1. gr. laga nr. 57/2005 komi fram að lögini taki til hvers konar atvinnustarfsemi og í 2. gr. sé nánar tilgreint að lögini taki til samninga, skilmála og athafna aðila sem hafi eða ætlað sé að hafa áhrif hér á landi. Í þessu sambandi vilji Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga benda á að ljóst sé að lögnum sé ætlað að vernda athafnir aðila sem hafi eða sé ætlað að hafa áhrif í atvinnustarfsemi hér á landi. Þá þegar af þeirri ástæðu sé erfitt að sjá að Brú Venture Capital geti byggt erindi sitt á þessum lögum. Eins og rakið hafi verið að framan sé ekkert sem liggi fyrir sem bendi til þess að Brú Venture Capital sé í atvinnustarfsemi hér á landi undir

auðkenninu BRÚ. Þrátt fyrir að fram komi á heimasíðu undir léninu bru.is að félagið haldi úti ýmsum fjárfestingasjóðum sem beri ýmis nöfn sem meðal annarra innihaldi auðkennið BRÚ sé ekkert annað á þeirri vefsíðu eða annars staðar sem styðji það að þessar fullyrðingar um starfsemi eigi við rök að styðjast. Þvert á móti hafi þau fyrirtæki sem skráð hafi verið í fyrirtækjaskrá verið afskráð auk þess sem enga sjóði sé að finna á lista Fjármálaeftirlitsins um fagfjárfestasjóði sem innihaldi auðkennið BRÚ í heiti sínu. Brú Venture Capital hafi því enga hagsmuni í málinu og beri þá þegar af þeirri ástæðu ekki að taka kvörtun félagsins til greina.

Verði ekki fallist á ofangreind sjónarmið um að kvörtun Brúar Venture Capital verði ekki tekin til greina vilji Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga jafnframt benda á eftirfarandi.

Brú Venture Capital vísi til þess í bréfi sínu að félagið telji að notkun Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga á auðkenninu BRÚ sé m.a. brot á 1. mgr. 13. gr., 1. mgr. 14. gr. og 1. ml. 15. gr. a. laga nr. 57/2005. Þá hafi Neytendastofa sjálf bent á að ákvæði 5. gr. sömu laga geti átt við um erindið.

Áður en farið verði yfir fullyrðingar Brúar Venture Capital um meint brot á einstökum ákvæðum laganna sé vert að taka af allan vara um að þar sem lög nr. 57/2005 séu að mörgu leyti til fyllingar á lögum um vörumerki hvað vernd auðkenna varði, að Brú Venture Capital eigi engin skráð vörumerki sem innihaldið orðið BRÚ. Hvorki fyrir fjármálaþjónustu né aðrar vörur eða þjónustu. Mögulegur vörumerkjaréttur félagsins á grundvelli notkunar sé heldur ekki til staðar. Samkvæmt 2. tl. 1. mgr. 2. gr. laga nr. 45/1997, um vörumerki, geti vörumerkjaréttur stofnað með notkun vörumerkis sem sé og hafi verið notað hér á landi fyrir vöru eða þjónustu. Í 5. gr. laga nr. 45/1997 sé að finna upptalningu á því hvað átt sé við með notkun á vörumerki í atvinnustarfsemi. Þar komi fram að með notkun vörumerkis í atvinnustarfsemi sé m.a. átt við að merki sé sett á vöru eða umbúðir hennar, vara eða þjónusta auðkennd með merki sé flutt inn eða út eða ef merki sé notað í auglýsingum, bréfhausum eða á annan sambærilegan hátt. Þrátt fyrir að ekki sé um tæmandi talningu að ræða megi ráða að notkunin verði að vera raunveruleg (e. genuine use) og að henni verði að vera beint til neytenda á markaði, sbr. dóm ECJ í máli nr. C40/01 (Ansul-málið) þar sem dómurinn hafi áréttað að í raunverulegri notkun vörumerkis feldist eftirfarandi: „[...] entails use of the mark on the market for goods or services protected by the mark and not just internal use of the undertaking concerned“

Það sé því alveg ljóst að Brú Venture Capital hafi ekki á grundvelli þeirrar meintu notkunar sem félagið haldi fram að hafi átt sér stað stofnað til vörumerkjaréttar á auðkenninu BRÚ. Hvorki fyrir fjármálastarfsemi ná aðra vöru eða þjónustu. Til þess að svo megi vera sé ljóst að notkunin þurfi að vera samfelld og óslitin. Einnig sé litið til þess hvort notkun sé enn til staðar og hversu lengi hún hafi staðið. Því lengri og samfelldari notkun sem hægt sé að sýna fram á þeim mun líklegri sé að vörumerkjaréttur hafi stofnast, sbr. úrskurður Einkaleyfastofunnar í andmælamáli nr. 10/2012, þar sem ekki hafi verið fallist á að um notkun væri að ræða m.a. þar sem notkun hafi verið hætt.

Hvað varði meint brot gegn 1. mgr. 13. gr. laga nr. 57/2005 sé það mat Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga, að það ákvæði eigi ekki við í máli þessu en ákvæðið snúi að vernd hagsmuna neytenda annarra en fjárhagslegra. Ákvæði 13. gr. komi inn með breytingalögum frá árinu 2008 og snúi, eins og áður segi, að vernd annarra hagsmuna neytenda en fjárhagslegra. Í skýringum með ákvæðinu sé í þessu sambandi talað um atriði eins og „*smekk og velsæmi*“ sem heyrt geti undir þetta ákvæði. Verði ekki séð að slíkt eigi við í þessu máli. Öllum fullyrðingum um brot á þessu ákvæði sé því hafnað.

Varðandi vísun til 1. mgr. 14. gr. vilji Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga benda á eftirfarandi. Notkun sjóðsins á auðkenninu BRÚ geti á engan hátt talist fela í sér að Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga „[...] sé að veita rangar, ófullnægjandi eða villandi upplýsingar í auglýsingum eða með öðrum hætti eða beita öðrum slíkum viðskiptaaðferðum sem sama marki eru brenndar gagnvart keppinautum, enda séu upplýsingar þessar og viðskiptaaðferðir til þess fallnar að hafa áhrif á eftirspurn eða framboð [...]“ eins og fram komi í ákvæðinu. Engar sannanir séu lagðar fram um það að Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga sé að veita slíkar upplýsingar gagnvart keppinautum eins og áskilið sé í ákvæðinu. Ákvæðið fjalli ekki um auðkenni sem notuð séu á markaði. Það sé því einnig mat Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga að framangreint ákvæði eigi ekki við um þá kvörtun sé hér sé til umfjöllunar.

Eftir standi þá 5. gr. og 15. gr. a. laganna.

Í 5. gr. komi fram að óréttmætir viðskiptahættir séu bannaði. Hvað telja verði óréttmæta viðskiptahætti sé síðan nánar tilgreint í III. –V. kafla laganna. Í þeim efnum geti óréttmætir viðskiptahættir talist athafnir sem brjóti gegn 15. gr. a. laganna. Í fyrri málslið 15. gr. a. komi fram bann við að nota auðkenni sem annar eigi og að reka atvinnu undir nafni sem gefi villandi upplýsingar um eignarrétt eða ábyrgð atvinnurekanda. Seinni málsliður banni að nota eigið auðkenni þannig að ruglingshætta skapist við auðkenni annarra. Í stuttu máli megi segja að ákvæði 15. gr. a. sé ætlað að vernda auðkenni gegn því að annar aðili í samkeppni noti annað eða eins auðkenni á þann hátt að ruglandi geti talist. Við mat á þessari hættu á ruglingi þurfi svo að horfa til þess hvort fyrirtækin tvö starfi á sama markaði, með hvaða hætti auðkennin séu notuð og hvort fyrirtækin tvö hafi sama markhóp.

Hvað auðkennið sjálft varði eða orðið BRÚ sé meint notkun Brúar Venture Capital ávallt notkun á því orði sem hluti af stærra samhengi, samanber Brú Venture Capital. Það sama eigi við um notkun Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga á auðkenninu BRÚ. Þá þegar af þeirri ástæðu sé engin hættu á ruglingi til staðar. Hvað það varði beri að nefna sérstaklega að fyrirtækjaskrá sem starfi m.a. á grundvelli laga nr. 42/1903, um verslunarskrár, firmu og prókúruumboð, hafi skráð án athugasemda nýtt heiti Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga í fyrirtækjaskrá þrátt fyrir fyrri skráningar í eigu Brúar Venture Capital. Vert sé í því sambandi einnig að benda á að þegar slegið sé upp heitinu BRÚ í fyrirtækjaskrá komi í raun

upp 20 fyrirtæki sem innihaldi orðið BRÚ í heiti sínu. Af þeim séu reyndar 10 afskráð en 10 séu með virka skráningu.

Hvað varði starfsemi aðila þá sé það alveg ljóst að þrátt fyrir að báðir aðilar noti hugsanlega sama auðkenni eða auðkennið BRÚ sem hlut af sínu heiti sé sú notkun á gjörólíkum markaði og hafa fyrirtækin að sama skapi gjörólíka markhópa.

Meint starfsemi Brúar Venture Capital undir heitinu Brú að viðbættum öðrum orðum virðist, eins og áður hafi komið fram, vera á sviði fagfjárfestasjóða. Eins og að framan sé rakið gildi lög nr. 128/2011 um starfsemi fagfjárfestasjóða. Fagfjárfestasjóður sé sjóður um sameiginlega fjárfestingu sem eingöngu standi fagfjárfestum til boða, sbr. 3. tölul. 1. mgr. 2. gr. sömu laga. Samkvæmt 9. tölul. 1. mgr. 2. gr. laganna sé með fagfjárfestum átt við viðskiptavini sem búi yfir reynslu, þekkingu og sérfræðikunnáttu til að taka sjálfir ákvarðanir um fjárfestingar og meta áhættuna sem þeim fylgi.

Starfsemi Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga sé á sviði lífeyrissjóða. Um lífeyrissjóði og starfsemi þeirra gildi önnur lög eða lög nr. 129/1997, um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Með lífeyrissjóði sé samkvæmt lögunum átt við félag eða stofnun sem veiti viðtöku iðgjaldi til greiðslu lífeyris vegna elli til æviloka, örorku eða andláts, sbr. 2. mgr. 1. gr. þeirra. Öllum launamönnum og þeim sem stundi atvinnurekstur eða sjálfstæða starfsemi sé rétt og skylt að tryggja sér lífeyrisréttindi með aðild að lífeyrissjóði frá og með 16 ára til 70 ára aldurs, sbr. 4. mgr. 1. gr. laganna.

Varðandi samanburð á þeirri meintu þjónustu sem Brú Venture Capital kveðist bjóða upp á undir heitinu Brú og þjónustu þeirri sem merki Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga sé ætlað að auðkenna sé ljóst að um sé að ræða þjónustu sem ekki sé í samkeppni. Brú Venture Capital og Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga séu ekki keppinautar á markaði. Mismunandi lög gildi um starfsemi þeirra auk þess sem markhópur beggja sé gjörólíkur. Annars vegar sé hópurinn fagfjárfestar og hins vegar almennir launamenn.

Það sé því alveg ljóst að erindi Brúar Venture Capital eigi við engin rök að styðjast. Engin hætta sé á því að notkun Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga á auðkenninu BRÚ sem hluta af heiti sínu valdi hættu á ruglingi við Brú Venture Capital í meintum rekstri þeirra.

Þá sé vert að fjalla stuttlega um það sem Brú Venture Capital vísi til sem vísbendingu um vísitandi brot af hálfu Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga á þeirra auðkenni eða því sem framkvæmdastjóri sjóðsins hafi nálgast félagið og falaðist eftir því að fá lénið bru.is keypt. Alvanalegt sé að lén gangi kaupum og sölum. Lén og skráning þeirra feli ekki í sér neinn einkarétt á viðkomandi auðkenni sem í léninu kunni að felast, einungis sé um að ræða „heimilisfang“ á Internetinu. Það sé alveg ljóst að aðilar í ólíkum rekstri geti notað sömu auðkenni fyrir ólíka starfsemi. Þegar Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga hafi orðið var við að Brú Venture Capital hafi átt lén sem sjóðurinn hafði áhuga á og það lén hafi ekki

verið í virkri notkun sé ekkert eðlilegra í viðskiptum en að falast eftir slíku léni til kaups. Það hafi aldrei verið mat Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga að nokkur ruglingur geti orðið á þeirri meintu starfssemi sem Brú Venture Capital kveðist halda úti og starfsemi sjóðsins. Það að Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga falaðist eftir léninu til kaups staðfesti það fremur en nokkuð annað.

Að endingu vísi Brú Venture Capital til þess að Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga hafi jafnframt „eignað sér þá hugmyndafræði“ Brúar Venture Capital að notast við brú í myndmerki sínu og auki það enn frekar á ruglingshættu sem kunni að vera til staðar á milli auðkennanna tveggja. Í erindi sínu sýni Brú Venture Capital mynd af ólíkum myndmerkjum beggja aðila sem í raun sýni svarti á hvítu hversu ólík framsetning auðkennanna sé. Um gjörólík merki sé að ræða að öðru leyti en því að fallist verði á að bogadregna línu megi finna í báðum merkjum. Notkun bogadreginna lína í merkjum sé gríðarlega algeng og að finna í ótal merkjum á markaði í dag. Engin önnur líkindi séu til staðar með merkjunum tveimur að mati Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga. Öllum fullyrðingum um annað sé hafnað.

Með vísan til alls ofangreinds sé þess krafist að Neytendastofa taki ekki til greina kvörtun Brúar Venture Capital.

2.

Bréf Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga var sent Brú Venture Capital til umsagnar með bréfi Neytendastofu, dags. 7. september 2016. Svar barst með bréfi, dags. 16. september 2016. Í bréfinu segir að því sé ranglega haldið fram í bréfi Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga að heitið Brú Venture Capital hafi ekki komið til fyrir en árið 2012. Hið rétta sé að nafnið hafi verið notað síðan árið 2003. Félagið Frumkvöðull ehf., sem nú hafi verið slitið, hafi áður heitið Brú Venture Capital en félagið sem nú heiti því nafni hafi eignast rétt til þess að notast við nafnið í viðskiptum sem ekki hafi þýðingu fyrir það mál sem hér sé til umfjöllunar. Í framhaldinu hafi bæði félög breytt um nöfn, þ.e. Thule Englar hafi breyst í Brú Venture Capital og Brú Venture Capital í Frumkvöðull.

Jafnframt segi í bréfi Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga að önnur heiti sem Brú Venture Capital hafi notað séu ekki skráð í fyrirtækjaskrá. Hér skuli skoðast að Brú Venture Capital hafi notað heitið Brú fyrir ýmis fjárfestingaverkefni sín, sum af verkefnum séu enn í gangi og önnur ekki. Þar af leiðandi sé eðlilegt að ekki finnist öll verkefni í fyrirtækjaskrá. Rétt sé að Brú Framtak hafi verið afskráð enda sé því fjárfestingarverkefni lokið, sama gildi um Brú II ehf.. Þá megi einnig nefna NN slhf., sem áður hafi heitið Brú Emerald slhf.

Félagið Brú II Ísland hafi verið til síðan árið 2009, en félagið hafi sameinast félaginu Brú II ehf., sem notað hafi það nafn síðan árið 2002. Félagið sé í fullum rekstri eins og hægt sé að sjá í nýjasta ársreikningi félagsins sem og í eldri ársreikningum þess. Rétt sé að benda á að þó að ársreikningi hafi ekki verið skilað fyrir fyrirtækið þýði það ekki að starfsemi þess hafi fallið niður, enda geti tafir á skilum á ársreikningi átt sér margvíslegar skýringar. Önnur félög sem

séu í fullum rekstri séu auk Brú II Ísland, Brú Venture Capital og Brú fasteignafélag ehf. Öll tengist framangreind félög með einhverjum hætti og ætlunin með því að nota auðkennið Brú fyrir framan fyrrgreind félög sé einmitt að sýna hverjir standi á bakvið verkefnin, í tengslum við þá fjármála- og fjárfestingastarfsemi sem þar fari fram.

Notkun Brúar Venture Capital á auðkenninu BRÚ á Íslandi tengist ekki rekstri eða umsýslu á fagfjárfestingastóði, sbr. lög nr. 128/2011, þó svo að það eigi við í Lúxemborg. Ljóst sé að aðilar geti haldið úti fjárfestingastarfsemi án þess að falla undir lög nr. 128/2011 og með sama hætti áunnið sér rétt til notkunar á auðkenni, engu máli skipti í þessu samhengi hvort viðkomandi aðili sé skráður á lista yfir eftirlitsskylda aðila hjá Fjármálaeftirlitinu á Íslandi vegna þeirrar starfsemi sem þar falli undir eða ekki. Þannig geti hvaða aðili sem sé stofnað félag og hafið fjárfestingar, undir ákveðnu nafni, án þess að slíka starfsemi þurfi að skrásetja sérstaklega.

Í svari Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga segi að ekki sé að finna neina fjármála- eða fjárfestingastarfsemi, né aðra starfsemi hér á landi, undir auðkenninu BRÚ á vegum Brúar Venture Capital. Þetta sé auðvitað rangt. Hér vísist aftur til vefsíðu Brúar Venture Capital, sem vissulega hafi tekið breytingum í gegnum tíðina og nýlega. Einnig megi vísa til nýjasta ársreiknings en þar komi m.a. fram að starfsemi Brúar Venture Capital hafi verið rekin með umtalsverðum hagnaði á síðasta ári og að félagið eigi umtalsverða fjármuni í innlendum félögum án þess að þörf ætti að vera fyrir að greina það sérstaklega niður í máli þessu. Brú Venture Capital geti þó veitt Neytendastofu nánari upplýsingar um innlendar fjárfestingar sínar verði óskað eftir því. Til viðbótar við þetta skuli bent á margvíslegar fréttir og annað sem birst hafi á Netinu um Brú Venture Capital, sem og önnur verkefni félagsins þar sem sömu aðilar hafi notast við auðkennið BRÚ í tengslum við fjármála- eða fjárfestingastarfsemi. Starfsemi af þessu tagi sé auðvitað af því tagi að ekki sé um stöðugar fréttir og auglýsingar að ræða, enda sé slíkt ekki nauðsynlegt til þess að sýna fram á rétt til auðkennis, en sýni engu að síður fram á áunninn rétt til þess að nota og eiga viðkomandi auðkenni við fjármála- eða fjárfestingastarfsemi.

Öllum staðhæfingum Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga um að Brú Venture Capital hafi ekki öðlast rétt til vörumerkis sé hafnað, bæði vegna þess að þær séu rangar, enda hafi verið sýnt fram á notkun á vörumerkinu og þar með ekki nauðsynlegt að vörumerkið sé skráð, sem og vegna þess að slíkt mál verði ekki rekin fyrir Neytendastofu. Þá skipti umfjöllun Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga um 5. gr. laga nr. 45/1997 engu máli hér enda sé gildissvið laga nr. 57/2005 mun víðtækara hvað þetta varði og tryggi vernd auðkenna á sviðum sem lög nr. 45/1997 nái ekki til.

Búast megi við því, af hálfu Neytendastofu, að aðallega komi til skoðunar ákvæði 15. gr. a. laga nr. 57/2005. Í nýlegri ákvörðun Neytendastofu nr. 38/2016, dags. 24. ágúst 2016, sé ákvæðið skýrt nánar og samkvæmt því sé ákvæðinu einmitt ætlað að vernda það tilvik sem hér sé til umfjöllunar.

Þó svo að Brú Venture Capital noti auðkenni þar sem BRÚ sé hluti af stærra samhengi sé ljóst að orðið BRÚ sé á engan hátt lýsandi fyrir fjármála- og fjárfestingastarfsemi, á meðan Venture Capital sé það. Orðið BRÚ aðgreini þannig félagið frá öðrum sem starfi við hvers kyns starfsemi í tengslum við fjármála- og fjárfestingastarfsemi.

Þeirri fullyrðingu Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga að sjóðurinn og Brú Venture Capital starfi á gjörólíkum markaði sé mótmælt. Ljóst sé að aðalstarfsemi Brúar Venture Capital séu fjárfestingar og þá sé lögbundið hlutverk Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga sé ávöxtun eigna sjóðsmanna sinna eða m.ö.o. fjárfestingar. Báðir aðilar komi því fram sem fjárfestar og séu þá sem slíkir á nákvæmlega sama markaði.

Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga hafi réttilega bent á að í fyrirtækjaskrá komi upp 20 fyrirtæki sem innihaldi orðið BRÚ í heiti sínu. Brú Venture Capital geri engar athugasemdir við önnur þau fyrirtæki sem þar séu skráð, enda virðist þau öll starfa á gjörólíkum markaði, enda sé þar um að ræða fasteignasölu, flutningafyrirtæki og félag stjórnenda svo eitthvað sé nefnt.

Eins og áður hafi verið rakið sé Brú Venture Capital ekki fagfjárfestasjóður á Íslandi, enda snúi málið ekki að því og sé það ekki sú þjónusta sem hér um ræði. Málið snúi að þeirri ruglingshættu sem blasi við þegar tveir lögaðilar sem starfi við fjárfestingar noti sama auðkenni. Þannig leiti einstaklingar og fyrirtæki til Brúar Venture Capital með viðskiptahugmyndir og beiðnir um fjárfestingar með sama hætti og leitað sé til Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga um nákvæmlega sömu hluti.

Með vísan til alls framangreinds sé fyrri krafa ítrekuð og þess krafist að Neytendastofa banni Brú Lífeyrissjóði starfsmanna sveitarfélaga tafarlaust alla notkun auðkennisins BRÚ fyrir hvers kyns starfsemi sína sem lífeyrissjóður, fjármálafyrirtæki og fjárfestingaraðili, enda hafi Brú Venture Capital áunnið sér allan rétt til þess að nota auðkennið fyrir hvers kyns fjármála- og fjárfestingastarfsemi.

3.

Bréf Brúar Venture Capital var sent Brú Lífeyrissjóði starfsmanna sveitarfélaga með bréfi Neytendastofu, dags. 20. september 2016. Svar barst með bréfi, dags. 10. október 2016. Í bréfinu segir að á þessu stigi, um leið og ítrekað sé það sem þegar hefur komið fram, telji Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga nauðsynlegt að áréttta sérstaklega og koma á framfæri við Neytendastofu hvert hlutverk og starfsemi lífeyrissjóðsins sé. Því sé haldið á lofti í bréfi Brúar Venture Capital að starfsemi lífeyrissjóða sé að stórum hluta fjárfestingar. Slíkt sé alrangt og vilji sjóðurinn benda á eftirfarandi í því sambandi.

Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga starfi á grundvelli laga nr. 129/1997. Í IV. kafla þeirra komi fram almenn skilyrði lífeyrissjóðsrekstrar og er í bréfinu sérstaklega vísað til 20.

gr. laganna. Sérstök áhersla er í bréfinu lögð á 1. másl. 2. mgr. 20. gr. þar sem segir: „Lífeyrissjóður skal ekki hafa með höndum aðra starfsemi en þá sem nauðsynleg er til að ná þeim tilgangi er um ræðið í 2. mgr. 1. gr. og 1. mgr. þessarar greinar.“

Hlutverk lífeyrissjóða og þar með talið Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga sé skýrt afmarkað í lögum. Hlutverk sjóðsins sé að tryggja sjóðsfélögum, eftirlifandi mökum og börnum lífeyri. Sjóðurinn greiði sjóðsfélögum ellilífeyri, örorkulífeyri auk lífeyris til eftirlifandi maka, sambúðarmaka eða barna sjóðsfélaga. Ellilífeyristryggingar séu aðaláhersla sjóðsins og hafi sjóðurinn ekki með höndum aðra starfsemi en þá sem nauðsynleg sé til að sinna því hlutverki.

Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga sé hluti af hinu íslenska lífeyriskerfi. Eins og það kerfi sé starfrækt í dag sé um að ræða þriggja stoða kerfi. Þ.e. fyrsta stoðin sé almennur lífeyrir sem sé hlut af almennatryggingakerfi. Önnur stoð séu sjálfstæðir, starfstengdir samtryggingasjóðir með skylduaðild (Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga sé einn slíkra). Þriðja stoðin sé valfrjáls viðbótarlífeyrissparnaður.

Sjóðsfélagar Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga séu aðallega starfsmenn sveitarfélaga, stofnana, fyrirtækja og samlega þeirra. Sjóðsfélagar séu sá hópur sem Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga markaðssetji sig gagnvart. Í starfsemi sjóðsins sé ávallt notað hugtakið sjóðsfélagar en ekki viðskiptamenn, um þá einstaklinga sem hafa aðild að lífeyrissjóðnum.

Sjóðurinn varðveiti fjármuni fyrir sjóðsfélaga sína sem síðar komi til með að vera greiddir út til þeirra aftur í formi lífeyris. Á meðan fjármunir séu í vörslu sjóðsins séu þeir ávaxtaðir innan þess ramma sem fram komi í lögum nr. 129/1997, þ.e. sameiginlega með innlánnum í bönkum og sparissjóðum eða í framseljanlegum verðbréfum á grundvelli áhættudreifingar samkvæmt fyrirfram kunngerðri fjárfestingastefnu. Fullyrðing í bréfi Brúar Venture Capital um að einstaklingar og fyrirtæki leiti til Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga með viðskiptahugmyndir og beiðnir um fjárfestingar með sama hætti og leitað sé til Brúar Venture Capital sé röng. Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga geti engu að síður sem kaupandi á fjárfestingamarkaði leitað til aðila sem bjóði slíka þjónustu. Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga sé alltaf kaupandi á fjárfestingamarkaði en ekki söluaðili þjónustu eða annars á slíkum markaði.

Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga geti því verið fjárfestir í fjárfestingasjóði að því leyti að slíkur sjóður getur kynnt fyrir lífeyrissjóðnum fjárfestingatækifæri sem hann geti nýtt til að ávaxta fé sinna sjóðsfélaga. Viðskiptavinir og markaður séu aldrei þeir sömu hjá lífeyrissjóðnum og fjárfestingasjóðnum. Starfsemin sé gjörólík og engin hætta sé á ruglingi þar á milli. Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga vilji leggja sérstaka áherslu á þetta í máli þessu þar sem þessa misskilnings virðist oft gæta á meðal almennings og greinilega hjá Brú Venture Capital í máli þessu.

Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga starfi fyrir sjóðsfélaga sína og sé allri markaðssetningu sjóðsins beint að þeim hópi. Sjóðsfélagar séu einstaklingar sem starfi hjá sveitarfélögum landsins. Aðild að lífeyrissjóðnum sé kjarasamningsbundin með kjarasamningi BSRB, Bandalags háskólamanna og Kennarasambands Íslands annars vegar og sveitarfélaganna hins vegar. Sem dæmi mega nefna þá séu leikskólakennarar og slökkviliðs- og sjúkraflutningamenn með kjarasamningsbundna aðild að Brú Lífeyrissjóði starfsmanna sveitarfélaga ásamt fleiri starfsstéttum og teljist því til sjóðsfélaga sjóðsins.

Það sé alveg ljóst að Brú Venture Capital markaðssetji sig ekki í samkeppni við Brú Lífeyrissjóð starfsmanna sveitarfélaga. Sjóðsfélagar geti ekki leitað til Brúar Venture Capital með þá þjónustu sem Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga veiti. Tilhugsunin um mögulegan rugling hjá neytendum sé í raun eins fjarlæg og hugsast geti.

Það sé í raun erfitt að henda reiður á hver starfsemi Brúar Venture Capital sé. Félagið virðist í gegnum tíðina hafa verið í einhvers konar fjárfestingastarfsemi. Mjög erfitt sé að henda reiður á umfang starfsemi félagsins en að þeim upplýsingum sem liggja fyrir megi ætla að starfsemin falli undir það sem kallist fjárfestingafélag. Mikilvægt sé að átta sig á því að Brú Venture Capital reki ekki starfsemi sem auglýst sé eða talist geti á markaði fyrir almenna neytendur. Sú starfsemi að bjóða almenningi að ávaxta fyrir félagið fé sé leyfisskyld sbr. lög nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki. Samkvæmt upplýsingum frá Fjármálaeftirlitinu sé enginn aðili sem ber heitið Brú á lista yfir aðila sem tilkynnt hafa sig inn á grundvelli þeirra laga. Brú Venture Capital hafi heldur ekki lagt fram slíkt starfsleyfi.

Eins og fram hafi komið áður sé heldur enginn aðili á lista Fjármálaeftirlitsins yfir verðbréfasjóði, fjárfestingasjóði og fagfjárfestingasjóði sem innihaldi heitið Brú.

Viðskiptavinir Brúar Venture Capital geti þá í raun talist fyrirtæki sem séu að leita að fjármagni. Sá hópur sé allt annar og öðruvísi samsettur en sjóðsfélagar Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga. Af þeirri ástæðu sé engin hættu á ruglingi á meðal neytenda á aðilunum tveimur.

Félög í eigu Brúar Venture Capital séu skráð undir ýmsum heitum í fyrirtækjaskrá. Við skráningu í fyrirtækjaskrá gildi önnur lög málmál um heiti en gildi á grundvelli laga nr. 45/1997 og laga nr. 57/2005 sem einnig verndi auðkenni á markaði. Unnt sé að skrá fyrirtækjaheiti, þ.e. heiti á félag, í fyrirtækjaskrá beri það ekki nákvæmlega sama heiti og annað félag sem sé þar fyrir. Skráning á félagi í fyrirtækjaskrá veiti ekki víðtækari einkarétt til viðkomandi heitis en þetta feli í sér. Hugsanlegur víðtækari einkaréttur til ákveðins auðkennis og þar með talið vörumerkis á markaði komi til á grundvelli annars vegar laga nr. 45/1997 og hins vegar laga nr. 57/2005. Mat hvort um brot á slíkum einkarétti sé að ræða fari því ávallt eftir þeim viðmiðum sem þau lög setji.

Eins og komið hafi fram áður stofnist ekki til einkaréttar á grundvelli laga nr. 45/1997 nema ákveðið auðkenni sé notað á markaði, þ.e. vörumerkjaréttur stofnist með notkun vörumerkis

sem sé og hafi verið notað hér á landi fyrir vöru eða þjónustu. Farið sé nánar yfir þessi skilyrði í fyrra bréfi Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga og vísist til þess. Grundvallaratriði sé þó eins og þar komi fram að notkunin sé þannig að um raunverulega notkun sé að ræða á markaði. Í athugasemdum Brúar Venture Capital við fyrra bréf Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga eru lögð fram gögn sem Brú Venture Capital telji sanna notkun félagsins á auðkenninu BRÚ. Fjarri lagi sé að tekist hafi að sannað nokkuð sem falið geti í sér vörumerkjarétt. Sú staðreynd að ársreikningum hafi verið skilað fyrir ákveðin félög og afrit af óendurskoðuðum ársreikningum sem sýni rekstrar- og efnahagsreikning sýni á engan hátt ákveðna notkun auðkennis á markaði gagnvart neytendum fyrir ákveðna vöru og/eða þjónustu. Brú Venture Capital leggi einnig fram afrit úr umfjöllun fjölmiðla sem sýni fréttir af tengdum félögum. Þar sé að finna fréttir af því að viðkomandi félög hafi fjárfest í öðrum, nánast undantekningarlaust erlendum, félögum; fréttir af nýjum stjórnendum þessara félaga; fréttir af því að eitt þessara félaga sé nú að hluta til í eigu Ríkissjóðs; auk útprentana af LinkedIn og afrit af ódagsettu kynningarefni þar sem engar upplýsingar fylgja með um hvar efnið hafi verið birt eða dreift. Þar fyrir utan sé meginpartur þessara gagna frá árinu 2003-2007, þ.e. 9-13 ára gömul. Ef þessu gögn verði talin hafa sannað einhvern einkarétt á þeim árum sem þau séu frá sé sá einkaréttur fallinn niður. Til að sýna fram á rétt á grundvelli notkunar sé ljóst að notkunin þurfi að vera viðvarandi og enn til staðar. Nýrri gögn, þ.e. frá 2016 sýni notkun eftir að Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga hafi fengið heiti sitt skráð. Þar að auki séu annars vegar frétt þar sem Brú Emerald óski eftir framkvæmdaleyfi til að leggja ljósleiðara frá Grindavík að Ásbrú. Þessi frétt sanni ekki notkun á auðkenninu BRÚ sem geti talist máli þessu viðkomandi. Ekkert í fréttinni sýni fram á starfsemi eða notkun fyrir auðkennið BRÚ sem tengist fjárfestingum og þaðan af síður starfsemi lífeyrissjóðs. Hins vegar sé frétt um að Ríkissjóður hafi eignast eignarhlut í 16 félögum sem hluta af stöðugleikaframlagi slitabúa og þ.á.m. sé félagið Brú II Venture Capital Fund. Ekkert í þessari frétt sýni fram á starfsemi eða notkun fyrir auðkennið BRÚ sem tengist fjárfestingum og þaðan af síður starfsemi lífeyrissjóðs.

Varðandi útprentun af heimasíðunni bru.is vísist til þess sem áður hafi komið fram. Ekkert af þessum gögnum, samanberi framangreint, geti talist sýna notkun á markaði á ákveðnu auðkenni samfellt fyrir ákveðna vöru og/eða þjónustu. Vilji svo ólíklega til að Neytendastofa telji að slíkt geti verið sé ljóst að þessi gögn sýni ekki notkun á ákveðnu auðkenni fyrir starfsemi sem talist geti lík starfsemi lífeyrissjóða þannig að ruglingi geti valdið.

Verði litið nánar til laga nr. 57/2005 séu fyrri sjónarmið ítrekuð. Til áréttingar og þá sérstaklega hvað varði 15. gr. a. laganna, enda leggi Brú Venture Capital áherslu á það ákvæði í síðari athugasemdum sínum, bendi Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga á að sjóðurinn eigi skráð það fyrirtækjaheiti. Því sé alveg ljóst að báðir aðilar eigi firmaheiti sem innihaldi heitið BRÚ. Brú Venture Capital haldi því þá fram að leggja verði bann við notkun Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga á framangreindu firmaheiti þar sem það geti leitt til þess að villst á því því og öðru auðkenni sem annað fyrirtæki noti með fullum rétti. Við mat á þessari mögulega hættu verði að horfa til þess hvort fyrirtækin tvö starfi á sama markaði, með hvaða hætti auðkennin séu notuð og hvort fyrirtækið og lífeyrissjóðurinn hafi sama markhóp.

Með vísan til þessara skilyrða sé alveg ljóst að engin hætta sé á því að notkun Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga á sínu heiti geti leitt til þess að villst verði á því og heiti sem kunnir að vera í eigu Brúar Venture Capital. Fyrirtækið og lífeyrissjóðurinn starfi ekki á sama markaði og noti umdeild auðkenni á mjög mismunandi hátt, þ.e. bæði hvað varði útlit og samhengi við önnur heiti. Þá sé ljóst að sjóðsfélagar lífeyrissjóðsins séu ekki markhópur sem Brú Venture Capital markaðssetji sig gagnvart.

Með vísan til alls framangreinds og þess sem áður hafi komið fram séu ítrekaðar kröfur um að Neytendastofa taki kvörtunina ekki til greina.

4.

Brú Venture Capital var sent bréf Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga til upplýsingar með bréfi Neytendastofu, dags. 12. október 2016. Með bréfinu var aðilum málsins jafnframt tilkynnt að gagnaöflun þess væri lokið og að málið yrði tekið til ákvörðunar stofnunarinnar. Með bréfinu fylgdi listi yfir gögn málsins.

III.

Niðurstaða

1.

Mál þetta snýr að kvörtun Brúar Venture Capital ehf. yfir notkun Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga á auðkenninu BRÚ. Að mati Brúar Venture Capital brýtur notkun Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga á auðkenninu gegn ákvæðum 1. mgr. 13. gr., 1. mgr. 14. gr. og 1. mgr. 15. gr. a. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu. Starfsemi beggja aðila snúi að fjárfestingum og því valdi notkun Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga á auðkenninu, í heiti sínu, vefslóð og myndmerki, hættu á ruglingi við Brú Venture Capital. Ruglingshætta sé enn meiri þegar Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga noti auðkennið BRÚ eitt og sér eins og dæmi séu um á vefsíðu sjóðsins. Af hálfu Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga er því hafnað að brotið sé gegn nefndum ákvæðum. Aðilar séu ekki keppinautar á markaði og beini starfsemi sinni að ólíkum markhópum. Þá hafi ekki verið sýnt fram á einkarétt Brúar Venture Capital til auðkennisins auk þess sem myndmerki þeirra séu afar ólík.

Af hálfu Neytendastofu var á það bent að ákvæði 5. gr. laga nr. 57/2005 gæti jafnframt átt við um erindið.

2.

Í 5. gr. laga nr. 57/2005 kemur fram að óréttmætir viðskiptahættir séu bannaðir. Bannið gildi áður en, á meðan og eftir að viðskipti með vöru fara fram eða þjónusta er veitt. Hvað teljist til óréttmætra viðskiptahátta er nánar tilgreint í III. – V. kafla laganna.

Ákvæði 15. gr. a. er svohljóðandi:

„Óheimilt er að nota í atvinnustarfsemi firmanafn, verslunarmerki eða því um líkt, sem sá hefur ekki rétt til er notar, eða reka atvinnu undir nafni sem gefur villandi upplýsingar um eignarrétt eða ábyrgð atvinnurekanda. Enn fremur er sérhverjum bannað að nota auðkenni, sem hann á tilkall til, á þann hátt að leitt geti til þess að villst verði á því og öðru einkenni sem annað fyrirtæki notar með fullum rétti.“

Í ákvæðinu felst almenn vernd auðkenna sem kemur til fyllingar á vörumerkjavernd. Efnislega er 15. gr. a. samhljóða ákvæði eldri laga um almenna vernd auðkenna. Fyrri málsliður 15. gr. a. hefur að geyma almennt bann við því að nota auðkenni, t.d. firmanafn og vörumerki, sem annar á. Rétturinn til þessara auðkenna getur hvílt á sérlöggjöf svo sem lögum um vörumerki, lögum um verslunarskrár, firmu og prókúruumboð og því um líkt. Af lögskýringargögnum sést glögggt að ákvæðið skiptir máli um viðbótarvernd við þá vernd sem framangreind sérlög veita auðkennum. Þar kemur einnig fram að í 2. másl. greinarinnar sé rétturinn til að nota eigin auðkenni takmarkaður á þann veg að óheimilt sé að nota auðkenni þannig að leitt geti til þess að villst verði á því og öðru auðkenni sem annað fyrirtæki notar með fullum rétti. Þetta ákvæði tekur því til sömu auðkenna og almenna reglan í 1. máslíð. Þessi málsliður á við í þeim tilvikum sem báðir málsaðilar eiga rétt til auðkenna sinna og þarf þá að líta til þess hvort notkun þess sem seinna byrjaði notkun valdi ruglingshættu milli aðila.

3.

Réttur til vörumerkis getur stofnast annars vegar fyrir skráningu og hins vegar fyrir notkun. Meginreglan er sú að eigandi merkis öðlast einkarétt til nafnsins og er öðrum þar með óheimilt að nota það eða annað nafn sem líkist því svo mikið að ruglingshætta skapist. Ákvæði 15. gr. a. laga nr. 57/2005 er einkum ætlað að vernda auðkenni gegn því að keppinautur noti annað auðkenni sem líkist því mikið. Við mat á ruglingshættu er litið til þess hvort málsaðilar séu í samkeppni og hvort þeir séu á sama markaðssvæði. Til þess að njóta einkaréttar verður vörumerkið að vera þess eðlis að það geti aðgreint eiganda vörumerkis málsaðila eða vöru hans eða þjónustu frá keppinautum og takmarkast verndin því við að vörumerkið sé ekki almennt orð og lýsandi fyrir þá vöru eða þjónustu sem málsaðili og keppinautar hans bjóða.

Brú Venture Capital á skráð firmaheitið Brú Venture Capital ehf. hjá fyrirtækjaskrá auk þess að eiga skráð orð- og myndmerki hjá Einkaleyfastofu. Þá hefur félagið átt skráð lénnafnið bru.is hjá ISNIC frá árinu 2003. Í bréfum Brúar Venture Capital hefur komið fram að félagið hafi notast við auðkennið BRÚ í heiti sínu og tengdra félaga frá árinu 2003. Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga hefur notast við nafn sitt frá júnímánuði 2016. Sjóðurinn á skráð firmaheiti sitt hjá fyrirtækjaskrá og lénnafnið lifbru.is hjá ISNIC. Þá á Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga skráð orð- og myndmerki hjá Einkaleyfastofu.

Aðilum málsins greinir á um það hvort þeir geti talist keppinautar á markaði þannig að ruglingshætta geti skapast samkvæmt 15. gr. a. laga nr. 57/2005. Af hálfu Brúar Venture Capital hefur verið á það bent að þrátt fyrir að starfsemi þeirra sé ekki nákvæmlega sú sama þá sé ljóst að meginstarfsemi lífeyrissjóða séu fjárfestingar og það sama gildi um Brú Venture Capital. Þeir starfi því sem slíkir á nákvæmlega sama markaði. Af hálfu Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga hefur hins vegar verið bent á að starfsemi Brúar Venture Capital virðist vera á sviði fagfjárfestinga og því séu viðskiptamenn Brúar Venture Capital aðeins þeir sem hafi yfir að búa reynslu, þekkingu og sérfræðikunnáttu til að taka ákvarðanir um fjárfestingar. Þá gildi lög nr. 128/2011, um starfsemi fagfjárfestasjóða, um starfsemi Brúar Venture Capital. Starfsemi Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga sé hins vegar á sviði lífeyrissjóða og heyrir undir lög nr. 129/1997, um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Viðskiptamenn Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga séu því almennir launamenn.

Í daglegu tali er orðið brú almennt og lýsir, skv. íslenskri orðabók Forlagsins, „*mannvirki til að tengja saman tvo staði yfir vatnsfall (gil, skurð) eða aðra torfæru*“. Neytendastofa telur orðið hins vegar ekki lýsandi fyrir starfsemi aðilanna og verður því að telja auðkennið sérkennandi og geta notið einkaréttar eins og hér stendur á.

Báðir aðilar notast við sama auðkenni í upphafi firmaheita sinna en í báðum tilvikum er öðrum orðum bætt aftan við, þ.e. Brú Venture Capital og Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga. Í gögnum málsins hefur þó verið á það bent að Brú Venture Capital hefur notað auðkennið fyrir tengd félög, sem bera þá ólíkar endingar, og að Brú Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga noti heitið Brú Lífeyrissjóður a.m.k. á vefsíðu sinni. Brú Venture Capital á skráð lénafnið bru.is og annað af tveimur myndmerkjum félagsins inniheldur aðeins orðið brú. Því eru dæmi þess að félagið notist við auðkennið eitt og sér.

Myndmerki aðilanna eru töluvert ólík þrátt fyrir að í báðum merkjum komi fyrir bogadregnar línur, eins og bent hefur verið á af hálfu Brúar Venture Capital. Myndmerki Brúar Venture Capital er annarsvegar bogadregin lína eða brú í dökkum bláum lit þar sem orðið „brú“ kemur fyrir í lágstöfum og myndar miðhluta brúarinnar. Hins vegar er um að ræða sama myndmerki en undir myndinni er í svörtu letri og hástöfum, en þó með smærra letri, ritað „VENTURE CAPITAL“. Myndmerki Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga er mynd af fjórum bogadregnum línu eða brúm; ein rauð, ein gul, ein græn og ein blá. Við hlið myndarinnar stendur í svörtu letri og hástöfum „BRÚ“ og þar undir í sama letri og sömu stærð með lágstöfum „lífeyrissjóður“. Neytendastofa telur því verulega bera í milli á myndmerkjum þeirra.

Við ákvörðun um hvort Brú Venture Capital geti notið einkaréttar á auðkenninu BRÚ og hvort notkun Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga feli í sér brot gegn ákvæði 15. gr. a. laga nr. 57/2005 þarf að fara fram heildarmat á öllum ofangreindum þáttum. Vægi sérkenningar auðkennisins og þeirra líkinda sem auðkenni tveggja fyrirtækja geta borið án þess að ruglingshætta skapist ákvarðast af því hversu lík starfsemi fyrirtækjanna er. Þannig eru gerðar meiri kröfur til sérkennis og líkinda auðkenna ef fyrirtæki starfa á ólíkum mörkuðum, og öfugt.

Með vísan til ofangreindrar lýsingar á starfsemi fyrirtækjanna telur Neytendastofa Brú Venture Capital og Brú Lífeyrissjóð starfsmanna sveitarfélaga ekki vera keppinauta á markaði. Þrátt fyrir að fjárfestingar komi við sögu í starfsemi beggja aðila er það með afar ólíkum hætti og meginstarfsemi þeirra ólík auk þess sem líta verður til þess að fyrirtækin beina starfsemi seinni að ólíkum markhópum. Því er starfsemi þeirra ekki með slíkum hætti að ruglingshætta skapist fyrir neytendur. Þá telur stofnunin notkun Brúar Lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga á auðkenninu, þ.e. að auðkennið er ekki notað eitt sér, og að myndmerki aðilanna eru töluvert ólík ekki leiða til þess að notkunin feli í sér brot gegn ákvæði 15. gr. a. laga nr. 57/2005. Neytendastofa telur því ekki ástæðu til að aðhafast frekar í málinu eða banna notkun auðkennisins á grundvelli laga nr. 57/2005.

IV.

Ákvörðunarorð:

„Ekki er ástæða til aðgerða af hálfu Neytendastofu í máli þessu.“

Neytendastofa, 19. janúar 2017

Tryggvi Axelsson
forstjóri

Þórunn Anna Árnadóttir